

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ 28.02.2015

CLASA a V-a

SUBIECTUL 1

Arătați că dacă a, b, c sunt numere naturale diferite, astfel încât $a^2 = b^2 + c^2$, atunci cel puțin unul dintre ele este multiplu de 5.

G.M. 2014

SUBIECTUL 2

Se consideră numărul $N = \overline{abcdef}$. Să se demonstreze că numărul N este divizibil cu 7 dacă și numai dacă $\overline{ef} + 2 \cdot \overline{cd} + 4 \cdot \overline{ab}$ este divizibil cu 7.

Folosind eventual acest rezultat să se arate că numărul $\overline{1\dots 12\dots 2\dots 9\dots 9}$ este divizibil cu 7, știind că fiecare cifră de la 1 la 9 apare de 12 ori.

G.M.2014

SUBIECTUL 3

- Arătați că numărul 2^{20} are 7 cifre.
- Arătați că numărul 2^{130} are 40 de cifre.

R.M.T.

SUBIECTUL 4

- Aflați cel mai mare număr de cinci cifre care împărțit la 98 dă restul 97.
- Aflați $\overline{xy}$ știind că numărul $\overline{x00y21}$ împărțit la $\overline{xyyx}$ dă câtul $\overline{xy}$ și restul $\overline{yy}$.

Prof. Damian Marinescu

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii.

Fiecare subiect este notat cu 7 puncte.

Timp de lucru: 2 ore.

CLASA a V-a

SUBIECTUL 1

Arătați că dacă a, b, c sunt numere naturale diferite, astfel încât $a^2 = b^2 + c^2$, atunci cel puțin unul dintre ele este multiplu de 5.

Presupunem că nici un număr nu este multiplu de 5.	2p
Rezultă $u(a^2), u(b^2)$ și $u(c^2) \in \{1, 4, 6, 9\}$, $u(x)$ fiind ultima cifră a lui x .	2p
De aici rezultă că $u(b^2 + c^2) \in \{0, 2, 3, 5, 7, 8\}$.	2p
Contradicție cu $u(a^2) \in \{1, 4, 6, 9\}$.	1p

SUBIECTUL 2

Se consideră numărul $N = \overline{abcdef}$. Să se demonstreze că numărul N este divizibil cu 7 dacă și numai dacă $\overline{ef} + 2 \cdot \overline{cd} + 4 \cdot \overline{ab}$ este divizibil cu 7. Folosind eventual acest rezultat să se arate că numărul $\overline{1...12...2...9...9}$ este divizibil cu 7, știind că fiecare cifră de la 1 la 9 apare de 12 ori.

Dacă $A = \overline{ef} + 2 \cdot \overline{cd} + 4 \cdot \overline{ab}$, atunci $N - A = 98 \cdot \overline{cd} + 9996 \cdot \overline{ab} = 7(14 \cdot \overline{cd} + 1428 \cdot \overline{ab}) : 7$.	2p
Egalitatea anterioară demonstrează ambele implicații: $N : 7$ dacă și numai dacă $A : 7$.	2p
Numărul $N = \overline{1...12...2...9...9}$ este divizibil cu 111111 care este divizibil cu 7.	2p
Numărul 111111 este divizibil cu 7 se arată fie utilizând rezultatul anterior, fie $111111 : 1001 = 111$ și $1001 : 7 = 143$, fie $111111 = 7 \cdot 15873$.	1p

SUBIECTUL 3

- a) Arătați că numărul 2^{20} are 7 cifre.
b) Arătați că numărul 2^{130} are 40 de cifre.

Se arată că: $10^6 < 2^{20} < 10^7$ sau se calculează $2^{20} = 1048576$.	3p
Trebuie arătat că $10^{39} < 2^{130} < 10^{40}$.	2p
Prima parte a inegalității se obține din $(10^3)^{13} < (2^{10})^{13} \Leftrightarrow 1000^{13} < 1024^{13}$ (A).	1p
A doua parte se obține din $(2^{13})^{10} < (10^4)^{10} \Leftrightarrow 8192^{10} < 10000^{10}$ (A).	1p

SUBIECTUL 4

- a) Aflați cel mai mare număr de cinci cifre care împărțit la 98 dă restul 97.
b) Aflați xy , știind că numărul $x00y21$ împărțit la $xyyx$ dă câtul xy și restul yy .

a)

$100000 = 98 \cdot 1020 + 40$ sau $99999 = 98 \cdot 1020 + 39$.	1p
Și atunci numărul este $98 \cdot 1019 + 97 = 99959$.	2p

b)

$x00y21 = xyyx \cdot xy + yy$	1p
Analizând egalitatea după ultima cifră avem: $u(x \cdot y + y) = u[y(x + 1)] = 1$.	1p
Dacă se aplică criteriul de divizibilitate cu 11, cum membrul drept este divizibil cu 11 se obține din membrul stâng $y = x + 1$ și atunci $u(y^2) = 1$, de unde $y = 9, x = 8$ și numărul este 89. Dacă nu se aplică criteriul de divizibilitate cu 11, deoarece $x \neq 0, y \neq 1$, se analizează cazurile: $x = 2, y = 7; x = 6, y = 3; x = 8, y = 9;$	2p